

Kuva: Kalle Immonen

Teksti: Marjo Aaltomaa
Kuvat: Anu Tossavainen

ANU TOSSAVAINEN: UNELMISTA TULI TOTTA

Luonto- ja ympäristöalan opettaja Anu Tossavainen Lapin koulutuskeskus REDUn Kemijärven toimintayksiköstä lähti mukaan LAPPI LUXUS -hankkeeseen. Hänen tehtävänä on toimia hankkeen kontaktina luonnontuoteopiskelijoiden ja hankkeen välillä. Matkailu- ja luontoalojen opiskelijat ovat pääsääntöisesti aikuisia, jotka suunnittelevat tai heillä on jo yritystoimintaa. Anulla on myös toinen rooli hankkeessa, sillä hänen valokuviaan on hankkeen markkinointimateriaaleissa.

Jäkälämutka

HAAVE YLÄKOULUAJOILTA TOTEUTUI

Anu Tossavaisen juuret ovat Lapissa, hän on kotoisin Savukoskelta. Anu kertoo olevansa agrari-valtaisten opintojen kylvettämä. Hän kävi Hirvaan Metsäopiston, mutta valmistui pahimpaan 90-luvun alun lamaan.

Työpaikkoja ei ollut oikeastaan lainkaan tai jos oli, niin niihin oli kymmeniä ellei satoja hakijoita. Niinpä hän jatkoi agrologin opintoja Seinäjoen ammattikorkeakoulussa Ilmajoella. Ennen valmistumista tärppäsi, hän sai Sodankylän 4H-yhdistyksestä toiminnanjohtajan paikan ja paluu omille juurille oli mahdollista. Sodankylässä Anu on toiminut myös Seita-säätiön työvalmentajana. Hän kertoo, että työpajatoiminnassa oltiin jo silloin aikaa edellä, käytettiin luonnon hyvää tekeviä ja elvyttäviä elementtejä. ”Vasta myöhemmin alkoi termi Green Care tulla tutuksi”, Anu muistelee.

Työn ohessa Anu suoritti opettajan pedagogisia opintoja ja löysi pian itsensä unelma-ammattistaan luonto- ja ympäristöalan opettajana Kemijärveltä. Oma haave yläkouluajoilta toteutui. Anu on jatkanut opintoja Lapin yliopistossa ja kesällä 2019 hän valmistui maisteriksi soveltavan kuvataiteen ja luontokuvauksen maisteriohjelmasta.

”Moni ajattelee, että vaihdoin alaa ja on asiasta kysynytkin. Itse asiassa aihe ja ala ei oikeastaan ole vaihtunut vaan tarkastelukulma asiaan on muuttunut. Luonnon hyvää tekeviä asioista on tässäkin kysymys”, hän kertoo.

**“Luonnon
hyvää
tekevistä
asioista on
tässäkin
kysymys.”**

LAPPILAISTA LUKSUSTA OVAT PUHDAS LUONTO, AIDOT MAUT, LUONNONMUKAISET HYVINVOINTIPALVELUT

”Luksusta eivät ole kullatut hanat hotellihuoneen vessassa tai shampanja-aamiainen mökissä. Luksusta ovat retket ainutlaatuisessa luonnossa, puhtaat maut ruokalautasella ja hämyisät löylyt saunassa. Kaikkiin näihin liittyvät maut, tuoksut, tunto- ja kuuloaistimukset Lapin luonnosta.”

Anu kertoo, että Lappi on kehittynyt viimeisten viidentoista vuoden aikana paljon. Luonnontuotealalle on syntynyt uusia pieniä yrityksiä ja isot yritykset ovat kasvaneet. Yhä enemmän Lapin matkailussa näyttäytyy myös individualismin kasvu. ”Isojen matkailijaryhmien rinnalle ovat nousseet pienemmät, jopa yksittäiset matkailijat ja heidän tarpeensa ja toiveensa. Näiden pienten ryhmien kautta työtä ja toimeentuloa on tarjolla myös luonnontuotealan mikroyrityksille.”

”Samalla kun paine matkailijamäärien kasvusta nousee, nousee myös huoli luontomme kantokyvystä. Tänä vuonna Lappi on ollut erityisen lumivarma ja se tulee olemaan yksi matkailuvaltti kilpailussa muiden maiden rinnalla”, Anu toteaa. Hän haluaa olla kehittämässä kestävään toimintaan nojaavaa Lappia, jonka arvoina ovat puhdas luonto ja ihmisten kunnioittava toiminta sitä kohtaan.

“Luksusta ovat retket ainutlaatuisessa luonnossa, puhtaat maut ruokalautasella ja hämyisät löylyt saunassa.”

LUONNON TUNTEMUKSEN ILOSANOMAA OPISKELIJOILLE

Anu kokee opettajan työssään tärkeäksi, että voi olla jakamassa luonnon tuntemusta ja tunnistamista opiskelijoille. Omalla opintovapaalla hän oivalsi, kuinka tärkeää työtä luonto- ja ympäristöalalla tehdään. Valmistuvien opiskelijoiden kertomukset osoittivat, että tiivis yhteys luontoon ja luonnonlukutaito on muuttanut myös opiskelijoiden ajatusmaailmaa. Monet opiskelijat ovat rohkeasti perustaneet omia luonnontuoteyrityksiä.

Viimeisen vuoden aikana Anulle yhdeksi tärkeäksi asiaksi on noussut luonto ja luontokuvaaminen. ”Enkä tarkoita välttämättä kameran kautta kuvaamista vaan tietoista luonnon aistimista”, Anu toteaa. Hän kannustaa kaikkia tarttumaan rohkeasti kameraan. ”Kuvien ei tarvitse välttämättä olla dokumentaarisia, vaan ne voivat olla hyvinkin vapaasti tulkittavissa. Sama paikka voi olla päivästä riippuen erilainen kuvassa. Kuvaan vaikuttaa säätilan, vuorokauden ja vuodenajan lisäksi se, mitä me sillä hetkellä tunnemme eli olemmeko iloisia vai surullisia, vai jotain muuta.” Kameran lisäksi Anu liikkuu sienestämässä, joka on yksi hänen rakkaimmista ja vanhimmista harrastuksistaan.

“Kuvaan vaikuttaa säätilan, vuorokauden ja vuodenajan lisäksi se mitä me sillä hetkellä tunnemme eli olemmeko iloisia vai surullisia vai jotain muuta.”

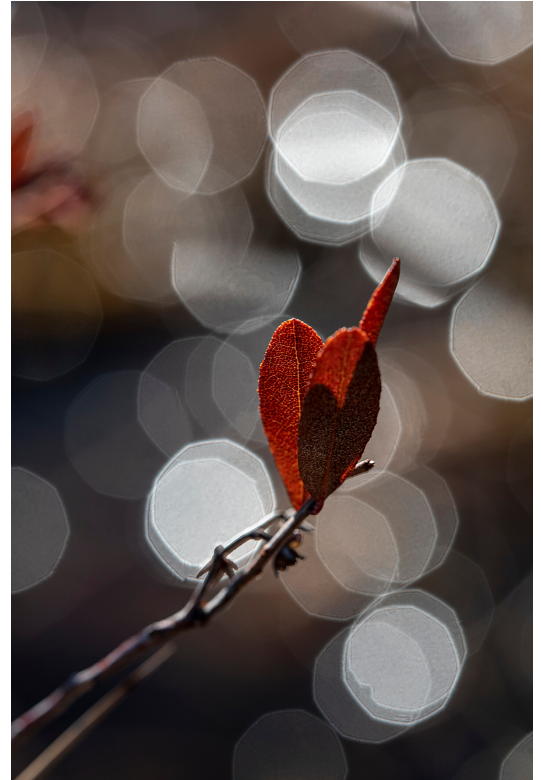
LUONTO VIRKISTÄÄ, LOHDUTTAA JA VAHVISTAA

Anulle luonto merkitsee kaikkea. Hän saa siitä elannon, mutta se myös virkistää, lohduttaa ja vahvistaa. ”Sama tuttu ympäristö on eri vuorokauden ja vuoden aikoina erilainen. Saman petäjän voi nähdä eri tavoin. Kyse on usein siitä, näemmekö vai katsommeko puuta näkemättä sen kauneutta.”

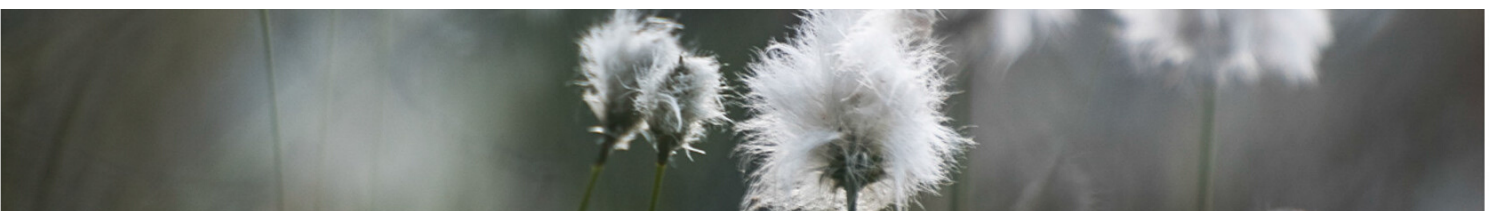
”Vuodenaikojen vaihteluissa on myös oma viehätöksensä. Syksyn väriloistosta siirtyminen kohti värien hupenemista on hieno kokemus. Ja toisaalta kuka sanoo, että kaamos on väritöntä? Parhaimmat pastellisävyt löytyvät kaamosen päivistä ja öisin taas revontulten ainutlaatuiset liikkeet väreineen kiehtovat vuodesta toiseen.”

Anu on toiminut myös Aurora -oppaana muutaman vuoden ja opastaa matkailijoita havainnoimaan revontulia. ”Tärkeintä ei ole niinkään nähdä ja kuvata revontulia juuri sillä hetkellä. Jos satumme näkemään revontulia, on se ekstrapalveluun.”

Anu toivottaa matkailijat tervetulleeksi Lappiin: ”Tule ja etsi rohkeasti uusia kokemuksia. Astu sivuun siltä polulta mitä valtavirta käyttää ja löydä uusia kokemuksia. Lappi on Luxusta.”

LAPPI LUXUS -hankkeessa tuetaan lappilaisten luonnontuote-, hyvinvointi- ja matkailualan yritysten yhteistyötä ja elinvoimaa sekä kehitetään matkailun ympärivuotaisuutta. Hanketta hallinnoivat Lapin koulutuskeskus REDU yhdessä MTI Matkailun koulutus- ja tutkimusinstituutti. Rahoittajana ovat Euroopan aluekehitysrahasto ja Lapin liitto.

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020